

15. 6. 2001

ID: 9230

Návrh na obnovu řízení o dědictví

Návrh na obnovu řízení o dědictví může podat jen ten, kdo byl účastníkem řízení o dědictví, o jehož obnovu jde. Není rozhodné, zda navrhovatel mohl být nebo měl být účastníkem řízení o dědictví a není také rozhodné, z jakého důvodu se řízení o dědictví neúčastnil.

Návrh na obnovu řízení o dědictví může podat jen ten, kdo byl účastníkem řízení o dědictví, o jehož obnovu jde. Není rozhodné, zda navrhovatel mohl být nebo měl být účastníkem řízení o dědictví a není také rozhodné, z jakého důvodu se řízení o dědictví neúčastnil.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 2.4.2001, sp.zn. 28 Cdo 458/2000 v souvislosti s rozhodnutím, uveřejněném pod č. 19/1986 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vydávané Nejvyšším soudem)

Nejvyšší soud rozhodl o dovolání E. P., zastoupené advokátem, proti usnesení Městského soudu v Praze z 30.11.1998, sp.zn. 24 Co 180/98, vydanému v právní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. 4 D 1901/81 / dědictví po zůstavitelce M. K./, tak, že dovolání odmítl.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením z 30.4.1998, čj. 4 D 1901/81 -238, zamítl návrh E. P. vnučky, zůstavitelky M. K., na obnovu řízení o dědictví po uvedené zůstavitelce. Rozhodl také, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

K odvolání odvolatelky E. P. Městský soud v Praze usnesením z 30.11.1998, sp.zn. 24 Co 180/98, usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

V odůvodnění svého usnesení odvolací soud uváděl, že odvolání neshledal důvodným.

Odvolací soud především poukazoval na to, že ve smyslu čl. III bod 1 písm. e/ zákona č. [519/1991](#) Sb. byl návrh E. P., podaný 17.3.1998, projednán podle nyní platných předpisů, tj. podle ustanovení občanského soudního řádu / zákona č. [99/1963](#) Sb. / ve znění zákona č. [519/1991](#) Sb., a nikoli podle právních předpisů platných před 1.1.1992 / tj. před účinností zákona č. [519/1991](#) Sb./.

Dále odvolací soud uvedl, že při svém rozhodování vycházel z právních závěrů rozhodnutí uveřejněného podle č. 19/1986 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. V těchto závěrech citovaného rozhodnutí bylo dovozováno, že návrh na obnovu řízení o dědictví může podat jen ten, kdo byl účastníkem řízení o dědictví ; ochrana oprávněného dědice proti dědici nepravému, kterému bylo nesprávně potvrzeno nabytí dědictví / a také proti státu, jemuž dědictví připadlo /, je totiž zajištěna jiným způsobem, a to podle ustanovení § 485 občanského zákoníku, týkajícího se práva

oprávněných dědiců na ochranu proti nepravému dědici. Odvolací soud zároveň poukazyval na to, že toto právo na ochranu se promlčuje podle ustanovení § 105 občanského zákoníku. Navrhovatelka E. P. nebyla účastnicí řízení o dědictví po zůstavitelce M. K. a v tomto řízení s ní jako s účastnicí řízení nebylo jednáno. Tuto skutečnost pokládal odvolací soud v daném případě za rozhodnou.

Usnesení odvolacího soudu bylo doručeno zástupci navrhovatelky dne 15.2.1999. Přípisem z 15.3.1999, zaslaným Obvodnímu soudu pro Prahu 4, sdělila navrhovatelka své dovolání proti usnesení odvolacího soudu s tím, že je doplní podáním, sepsaným advokátem, o jehož ustanovení požádala; toto doplnění dovolání došlo Obvodnímu soudu pro Prahu 4 dne 23.9.1999. Uvedený postup pokládá dovolací soud za odpovídající ustanovením § 240 odst. 1 a § 241 odst. 1 občanského soudního řádu / ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb./.

Ve svém dovolání dovolatelka navrhovala, aby dovolací soud zrušil usnesení dovolacího soudu z 30.11.1998 / sp.zn. 24 Co 180/98 Městského soudu v Praze / i usnesení soudu prvního stupně z 30.4.1998 / čj. 4 D 1901/98-238 Obvodního soudu pro Prahu 4 / a aby věc byla vrácena k dalšímu řízení. Dovolatelka byla toho názoru, že dovolací soud může v tomto dovolacím řízení zrušit i rozsudek Nejvyššího soudu z 19.2.1997, 2 Cdon 101/97, týkající se téhož řízení o dědictví, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. 4 D 1901/81. Z obsahu dovolání dovolatelky vyplývalo, že přípustnost svého dovolání spatřovala v tom, že jí v řízení o dědictví po zůstavitelce M. K. byla odňata možnost jednat před soudem / a dříve před státním notářství /; dovolací důvody spatřovala dovolatelka ve vadách, k nimž došlo v řízení o dědictví, které měly za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a v tom, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

V odůvodnění svého dovolání / sepsaném advokátem dne 17. 9.1999/ posuzovala dovolatelka především na rozhodnutí bývalého Státního notářství pro P. z 28.12.1967, čj. 4 D 1533/67-25, jímž bylo rozhodnuto, že dědictví po zůstavitelce M. K. připadá státu podle ustanovení § 462 občanského zákoníku, když dědičky ze zákona J. S. a M. Ž. dědictví odmítly. Dovolatelka poukazyvala na to, že je dcerou J. S., takže po jejím odmítnutí dědictví měla nabýt svého podílu z dědictví po zůstavitelce M. K., ale k osobě dovolatelky nebylo státním notářstvím přihlédnuto. Zástupce dovolatelky měl teprve v březnu 1995 možnost nahlédnout do spisu a zjistit nesprávnost postupu bývalého státního notářství. Dovolatelka v této souvislosti poukazyvala na usnesení Policie ČR - OVV pro P. z 15.1.1996, sp.zn. ČVS: OVV - 2890/94, v němž vyšetřovatel kvalifikoval jednání státního notáře, který věc projednával, jako trestný čin maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti, což potvrdilo i Obvodní státní zastupitelství pro P. Dovolatelka poukazyvala také na to, že v řízení o dědictví po arch. O. K. bylo shledáno že v něm došlo ke ztrátě dvou podání / z 13.3. 1996 a z 26.3. 1996 / a chyběly ve spise také dvě další listiny. Trestní stíhání notáře I. bylo v lednu 1996 odloženo jen z toho důvodu, že zemřel. Vážného pochybení se dopustil i státní notář K. H., který vědomě nepřiznal E. P., aby se mohla v řízení o dědictví vyjádřit. Podle usnesení Policie ČR - P. z 1.9.1999, čj. OR 4-1216/MOB- TČ-99, došlo i ze strany notáře K. H. ke spáchání trestního činu ve smyslu ustanovení § 159 odst. 1, 2 trestního zákona.

Dovolatelka vyslovovala názor, že v řízení u soudů mělo být postupováno tak, že řízení mělo být přerušeno podle ustanovení § 109 odst. 1 písm. c/ občanského soudního řádu a spis měl být postoupen Ústavnímu soudu ČR.

Dovolatelka měla posléze za to, že odvolací soud pochybil, když zjednodušeně vycházel z ustanovení § 105 občanského zákoníku o tříleté promlčecí lhůtě v návaznosti na ustanovení § 485 občanského

zákoníku a nepřihlédl k tomu, že je tu přípustnost obnovy řízení dána ustanovením § 228 odst. 1 písm. c/ občanského soudního řádu. Stát, kterému připadlo dědictví po zůstavitelce M. K. nenabyl tento majetek v dobré víře, když dědička E. P. byla zbavena možnosti být účastníkem řízení o tomto dědictví. V důsledku tohoto nedostatku dobré víry nelze, podle názoru dovolatelky, uplatňovat v daném případě promlčecí objektivní lhůtu ve smyslu ustanovení § 105 občanského zákoníku.

Při posuzování tohoto dovolání vycházel dovolací soud z ustanovení dvanácté části, hlavy první, bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., podle něhož dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu, vydaným přede dnem účinnosti uvedeného zákona, se projednají a rozhodne se o nich podle dosavadních právních předpisů / tj. podle občanského soudního řádu - zákona č. [99/1963](#) Sb. ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb./.

Podle ustanovení § 236 odst. 1 občanského soudního řádu lze dovoláním napadnout pravomocné rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

V daném případě směřovalo dovolání dovolatelky proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně. Nelze tu tedy posuzovat přípustnost dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 občanského soudního řádu / ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb. /, protože tu nejde o usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně, ani o žádné z usnesení odvolacího soudu uvedených v ustanovení § 238a odst. 1 písm. b/ až f/ občanského soudního řádu / v již citovaném znění/.

Vzhledem k obsahu dovolání dovolatelky zabýval se dovolací soud tím, zda tu je dána přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ občanského soudního řádu / ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb. /, zda totiž v řízení, které předcházelo vydání usnesení odvolacího soudu z 30.11.1998 / sp.zn. 24 Co 180/98 Městského soudu v Praze / a usnesení soudu prvního stupně z 30.4.1998 / čj. 4 D 1901/81-238 Obvodního soudu pro Prahu 4 /, proti nimž směřuje dovolání dovolatelky a která jsou tedy předmětem přezkoumání ze strany dovolacího soudu podle ustanovení § 242 odst. 1 občanského soudního řádu / v již citovaném znění /, došlo nesprávným postupem soudu v průběhu řízení k odnětí možnosti dovolatelky jednat před soudem. Protože měl dovolací soud na zřeteli, že podle výkladu uvedeného v rozhodnutích uveřejněných pod č. 29/1993 a pod č. 49/1998 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vydávané Nejvyšším soudem, se odnětím možnosti jednat před soudem / § 237 odst. 1 písm. f) občanského soudního řádu v již citovaném znění / rozumí takový nesprávný postup v průběhu řízení, jímž soud znemožnil účastníkům řízení realizaci těch procesních práv, která mu dává občanský soudní řád / zákon č. [99/1963](#) Sb./, zabýval se tedy tím, zda v tomto řízení o obnovu řízení o dědictví k takovému nesprávnému postupu v průběhu řízení došlo. Avšak ani z obsahu dovolání dovolatelky, ani z obsahu spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp.zn. 4 D 1901/81 neshledal dovolací soud, že by v průběhu řízení o obnovu řízení o dědictví po zůstavitelce M. K., zemřelé dne 9.9.1964, došlo k tomu, že by dovolatelce byla v tomto řízení o obnovu dědického řízení / jehož průběh a rozhodnutí v něm vydaná jsou výlučně předmětem tohoto dovolacího řízení/, došlo nesprávným postupem odvolacího soudu nebo soudu prvního stupně k odnětí možnosti účastnice řízení o obnovu E. P. / která je v tomto dovolacím řízení dovolatelkou / jednat před soudem o jí podaném návrhu na obnovu řízení.

Protože v dovolání E. P. proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 z 30.4.1998, čj. 4 D 1901/81 je obsažen také poukaz na ustanovení § 239 odst. 2 občanského soudního řádu / viz č.l. 247 uvedeného spisu /, přičemž v potvrzujícím usnesení odvolacího soudu z 30.11.1998 / sp.zn. 24 Co 180/98

Městského soudu v Praze / nedošlo k vydání rozhodnutí o přípustnosti dovolání proti tomuto vydanému usnesení odvolacího soudu, zabýval se dovolací soud i tím, zda je či není dána přípustnost dovolání podle ustanovení § 239 odst. 2 občanského soudního řádu / ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb./.

Podle ustanovení § 239 odst. 2 občanského soudního řádu / v již citovaném znění / nevyhověl -li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn před vydáním usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci, je dovolání podané tímto účastníkem přípustné, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam.

V usnesení Ústavního soudu ČR z 23.8.1995, sp.zn. III.ÚS 181/95, uveřejněném pod č. 19 / usnesení / ve svazku 4 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR, byl zaujat právní názor, že za rozhodnutí po právní stránce zásadního významu je nutno považovat ta rozhodnutí, která se odchyľují od ustálené judikatury nebo přinášejí judikaturu novou, a to s možným dopadem na rozhodování soudů v obdobných věcech.

V rozhodnutí uveřejněném pod č. 19/1986 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vydávané Nejvyšším soudem, byl zaujat právní názor, že návrh na obnovu řízení o dědictví může podat jen ten, kdo byl účastníkem řízení o dědictví, o jehož obnovu jde. Není rozhodné, podle závěru uváděného uveřejněného rozhodnutí, zda navrhovatel účastníkem řízení o dědictví mohl být nebo měl být a není také rozhodné, z jakého důvodu se řízení o dědictví neúčastnil.

V daném případě odvolací soud vycházel z právních závěrů obsažených v citovaném rozhodnutí, uveřejněném pod č.19/1986 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, z nichž také dovolací soud nadále vychází. Nešlo tu tedy ohledně rozhodnutí odvolacího soudu o rozhodnutí, jež by se odchyľovalo od ustálené judikatury nebo přinášelo judikaturu novou / viz k tomu již citované usnesení Ústavního soudu ČR z 23.8.1995, III. ÚS 181/95 /. Nemohl tedy dovolací soud dospět přesvědčivě k závěru, že by v daném případě byla dána přípustnost dovolání podle ustanovení § 239 odst. 2 občanského soudního řádu / ve znění před novelizací zákonem č. [30/2000](#) Sb. /.

Nezbylo tedy dovolacímu soudu než přikročit podle ustanovení § 243b odst. 4 a § 218 odst. 1 písm. c/ občanského soudního řádu / v již citovaném znění / k odmítnutí dovolání dovolatelky jako dovolání, jež není podle ustanovení občanského soudního řádu přípustné.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)